

Tekst herdenking aanslagen Utrecht en Christchurch, Nieuw Zeeland

19 maart 2019

Afgelopen vrijdag, 15 maart 2019, werd Nieuw-Zeeland opgeschrikt door een aanslag op twee moskeeën in Christchurch.

Gedreven door haat en racisme heeft de dader die vrijdag – wat voor veel moslims een dag van bezinning is – uitgekozen om een bloedbad aan te richten.

Zijn terroristische daad eiste de levens van 50 onschuldige burgers.

Tientallen mensen liggen in het ziekenhuis; sommigen vechten voor hun leven.

De aanslag heeft een enorme impact op de Nieuw-Zeelandse samenleving, maar ook op ons.

Het is een aanslag op de waarden die horen bij een democratie – bij een open, vrije samenleving, zoals de onze.

Gisteren bleken haat en geweld nog dichterbij te zijn dan we dachten.

Een man opende het vuur in een tram in het centrum van Utrecht.

Dat was op het 24 Oktoberplein.

Het plein dat zijn naam dankt aan de oprichting van de Verenigde Naties op 24 oktober 1945.

Een organisatie die tot doel heeft om vrede en veiligheid in de wereld te brengen.

We hebben nog niet alle antwoorden.

We weten niet wat de motieven van de dader zijn.

We weten niet of het om een terrorist gaat.

Wat we wél weten, is dat Nederland diep, diep getroffen is.

Opeens gingen de beelden die we eerder hebben gezien van aanslagen in Brussel, Londen, Parijs over ons eigen Utrecht.

We zagen afgesloten straten, gewapende politiemannen, de wit weggetrokken gezichten van ooggetuigen.

En de hulpdiensten, die onder zeer moeilijke en emotionele omstandigheden hun werk deden.

Gaandeweg de dag werd duidelijk dat er drie mensen zijn omgekomen en vijf gewonden zijn gevallen, waarvan drie ernstig.

Het had eenieder van ons kunnen zijn, daar in die tram, op weg naar school of werk.

's Ochtends nog snel een boterham, een kus voor je familie, gehaast naar de tram.

Iedereen herkent het.

Het maakt ons boos en bang.

Die angst zagen we gisteren heel duidelijk.

We voelden de angst van de ouders met kinderen op kinderdagverblijven of op scholen in Utrecht.

We waren bezorgd over familie en vrienden die er wonen en werken.

Het idee, dat iemand doelbewust zoveel mensenlevens kan verwoesten – dat is niet te bevatten.

Ik denk niet dat de littekens die we gisteren hebben opgelopen snel zullen verdwijnen.

Maar ik hoop dat we onze weerbaarheid kunnen laten zien.

Dat we ons niet laten intimideren en uit elkaar laten drijven.

Dat we zo'n laffe daad onze samenleving niet laten ontwrichten.

Datzelfde wens ik Nieuw-Zeeland toe.

Maar ook landen als de Filipijnen, waar in januari een aanslag werd gepleegd in een grote katholieke kerk, en al die andere landen die kort of langer geleden te maken hebben gehad met terroristisch geweld.

Het is belangrijk dat we elkaar, juist in moeilijke tijden, vasthouden.

In Nieuw-Zeeland zagen we dat alle synagogen – voor het eerst in de geschiedenis – op sabbat, zaterdag, dicht bleven, uit solidariteit van de Joodse gemeenschap met de moslingemeenschap.

De hele samenleving stond op tegen haat en geweld.

Of zij nu gelovig zijn of niet... samen lieten de mensen weten dat er in Nieuw-Zeeland geen plaats is voor extremisme.

Namens de Tweede Kamer heb ik de parlamentsvoorzitter van Nieuw-Zeeland veel kracht en sterkte toegewenst.

En de hoop uitgesproken dat de eensgezindheid die zij laten zien een lichtpuntje is in deze donkere tijd.

Wij rouwen met Utrecht.

We delen het verdriet, de pijn en de woede van de slachtoffers en hun nabestaanden.

In gedachten zijn wij heel dicht bij hen.